

ÚRAD
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY

MEDIÁCIA.online

BISKUPIČ & CO.
MEDIÁCNA KANCELÁRIA

Nadácia mesta Bratislavy
Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava
mediacia.online o.z.
Mediačná kancelária BISKUPIČ & CO.

Informačná správa

o seminári „Prehľad orgánov verejnej správy a ich funkcií - kam a na koho sa obrátiť v rôznych životných situáciách“, ktorý sa konal na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave pre ľudí prichádzajúcich z Ukrajiny

Dňa 7.11.2022 sa uskutočnil ďalší seminár pre ľudí prichádzajúcich z Ukrajiny v rámci grantového projektu „Kultúrny mediátor“, ktorý podporila Nadácia hlavného mesta SR Bratislavy. V spolupráci s Univerzitou Komenského v Bratislave a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava sa uskutočnil seminár na tému „Prehľad orgánov verejnej správy a ich funkcií - kam a na koho sa obrátiť v rôznych životných situáciách“. Filozofická fakulta Univerzity poskytla priestory na diskusiu k témam seminára, čo prispelo k voľnej diskusii, v ktorej mal každý z účastníkov možnosť vyjadriť svoj názor.

Podľa programu seminára sa zúčastnili riaditeľ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava Martin Ďurko, MBA, PhD. a vedúci katedry správneho a environmentálneho práva Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave profesor JUDr. Marián Vrabko, CSc. Odborný preklad zabezpečovala pedagogička na Filozofickej fakulte Univerzity, filologička, úradná prekladateľka, tlmočnica Mgr. Jelena Ondrejkočová, PhD. Seminár je podporovaný mediačnou kanceláriou BISKUPIČ & CO., mediacia.onilne.sk. a zúčastnili sa ho mediátor a právnik JUDr. Martin Biskupič a mediátorka a právnička JUDr. Lenka Sokolová. Oficiálnym predstaviteľom projektu a organizátorom seminára je mediátorka a právnička, lektorka JUDr. Elena Zenkovich, CSc., ktorá diskusiu moderovala. Na seminári sa zúčastnili aj študenti - budúci tlmočníci - na účely tlmočnickej praxe.

V úvodnej časti svojho vystúpenia riaditeľ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava Martin Ďurko, MBA, PhD. opísal kompetencie a pôsobnosť úradov práce. Každý úrad vykonáva svoju činnosť v zmysle Zákona č. 453/2003 Z. z. Zákon o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a jeho pôsobnosť je určená týmto zákonom podľa presne priradených okresov. Najviac otázok od účastníkov seminára sa týkalo dávok v hmotnej núdzi, ktoré úrad eviduje na základe žiadosti a vypláca podľa Zákona č. 417/2013 Z. z. Zákon o pomoci v hmotnej núdzi, úľav a zabezpečenia životného minima na Slovensku. Diskutovalo sa o špecifikách rozhodovania o finančných príspevkoch z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej aj „ÚPSVR Bratislava“).

Výška dávky v hmotnej núdzi je:

- 68,80 eur mesačne, ak ide o jednotlivca,
- 130,90 eur mesačne, ak ide o jednotlivca s dieťaťom alebo najviac so štyrmi deťmi,
- 119,60 eur mesačne, ak ide o dvojicu bez detí,
- 179 eur mesačne, ak ide o dvojicu s dieťaťom alebo najviac so štyrmi deťmi,

- 191,20 eur mesačne, ak ide o jednotlivca s viac ako štyrmi deťmi,
- 241,30 eur mesačne, ak ide o dvojicu s viac ako štyrmi deťmi.

Nárok na výplatu tejto dávky sa na rozdiel od podmienok uplatňovaných u UNHCR viaže na výšku životného minima a jeho navýšenia pri zohľadnení ostatných spoluposudzovaných osôb v spoločnej domácnosti (viac informácií nižšie). V súvislosti s prechodom finančnej podpory vyplácanej prostredníctvom UNHCR späť do pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ÚPSVR Bratislava od septembra do októbra 2022 spracoval viac ako 3 000 žiadostí od občanov Ukrajiny s dočasným útočiskom na Slovensku. Prevažná časť týchto žiadostí bola prevzatá v Asistenčnom centre na Bottovej ulici, kde mal úrad svoje vysunuté pracovisko. V odpovedi účastníkom seminára riaditeľ úradu uviedol, že niektoré platby môžu byť oneskorené z dôvodu, že každá žiadosť sa v rámci správneho konania posudzuje individuálne a vydanie rozhodnutia si pri overovaní príjmov a doložení potrebných dokladov vyžaduje čas. Na druhej strane prisľúbil, že dá preveriť každý prípad, kde došlo k omeškaniu platby a následne bude o dôvodoch informovať tých účastníkov seminára, ktorých to znepokojuje a ktorí o to prejavili záujem.

Dôležité je tiež uvedomiť si, že každý kto poberá dávku v hmotnej núdzi má voči úradu aj oznamovaciu povinnosť v prípade, že nastanú akékoľvek zmeny ovplyvňujúce nárok žiadateľa na výplatu priznanej dávky. Medzi najdôležitejšie zmeny patria napríklad: vznik pracovného pomeru, zmena adresy – miesta pobytu, zmena kontaktných údajov, nástup dieťaťa do školy, atď. Na Slovensku je 46 úradov práce a každý z nich eviduje žiadosti a vypláca dávky a iné príspevky podľa miesta pobytu občanov SR a takisto aj občanov UA so štatútom dočasného útočiska na Slovensku. Termín oznamovacej povinnosti je definovaný slovom „bezodkladne“, čo znamená bez zbytočného zdržania, pretože úrad môže vyžadovať vrátenie neoprávnene vyplatennej pomoci od každého poberateľa dávky späť za obdobie, v ktorom už na jej vyplatenie nemal nárok.

Účastníci stretnutia položili otázky týkajúce sa finančných výhod pre ľudí so zdravotným postihnutím. Žiaľ, osoby so štatútom dočasného útočiska v tomto čase nemôžu žiadať o príspevky v zmysle Zákona č. 447/2008 Z. z. Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Zmeny v tejto oblasti sú v kompetencii vlády a parlamentu Slovenskej republiky.

Témy vzdelávania, jazykových kurzov a rekvalifikačných kurzov boli pre účastníkov seminára naďalej veľmi aktuálne. Dnes už mnohí Ukrajinci majú možnosť absolvovať rekvalifikačné kurzy alebo sa naučiť slovenský jazyk prostredníctvom projektov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorých realizáciu zabezpečujú regionálne pracoviská úradov práce po celom Slovensku. Účastníci seminára sa podelili o svoje dojmy a vlastné skúsenosti z výsledkov jeho realizácie. Riaditeľ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava Martin Ďurko, MBA, PhD. poukázal aj na pozitívne skúsenosti s projektmi a podporou pre zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú ľudí so štatútom dočasného útočiska a chcú ich na príklad najprv zapracovať alebo vyškoliť. Projekt poskytuje zamestnávateľom finančné príspevky ako kompenzáciu za zapracovanie takýchto pracovníkov, ale v týchto prípadoch je žiadateľom o príspevok/ podporu zamestnávateľ a nie budúci zamestnanec.

V ďalšej časti seminára na tému „Štruktúra orgánov verejnej správy a ich právomoc a pôsobnosť“ vystúpil vedúci katedry správneho a environmentálneho práva Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave profesor JUDr. Marián Vrabko, CSc. V úvode svojho vystúpenia upriamil pozornosť účastníkov seminára na organizáciu verejnej správy Slovenskej republiky z hľadiska chápania osobitostí ich právomocí (či už ide o štátny orgán, orgán územnej samosprávy alebo špecializovaný orgán verejnej správy) na účely riešenia správnych vecí.

Vo svojej prezentácii o územnom a správnom členení Slovenskej republiky vedúci katedry správneho a environmentálneho práva Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave profesor JUDr. Marián Vrabko, CSc., po poukazaní na právne pramene, pristúpil k diskusii

o správnom usporiadaní SR. Slovensko je rozdelené na 8 krajov, ktoré sú najväčšími územnosprávnymi jednotkami, ktorých územie je identické s územím samosprávnych krajov. Kraj sa člení na okresy, je ich 79, a to je územie viacerých katastrálnych území obcí. Okrem krajov a okresov sú na Slovensku 3 vojenské obvody, ktoré slúžia na zabezpečenie úloh obrany a bezpečnosti štátu. Tieto obvody zriaďuje vláda SR.

Územnú samosprávu zase reprezentuje 2927 obcí, vrátane mestských častí Bratislavy (17 z nich) a Košíc (22 z nich). Z nich je 141 miest. Nesvady sú posledné vyhlásené mesto (okres Komárno). Medzi územné jednotky patrí aj 8 samosprávnych krajov.

Obec je základná územná a správna jednotka, ktorá združuje obyvateľov s trvalým pobytom na jej území. Je verejnoprávnou korporáciou a základnou jednotkou územnej (obecnej) samosprávy. Má právnu subjektivitu, hospodári s vlastným majetkom a má volené a zriaďované orgány.

Podľa Ústavy SR je samosprávny kraj samostatným územným (aj správnym) celkom. Je to najvyššia územnosprávna jednotka, pričom územný obvod je identický s územím kraja. Ide o jednotku regionálnej samosprávy, má právnu subjektivitu, volené a zriaďované orgány.

Takže Bratislava má štruktúru (podobne ako Košice): mestská časť, mesto Bratislava, tá je súčasťou väčšej časti - samosprávny kraj. V mestskej časti je orgán samosprávy – úrad mestskej časti. Akýkoľvek problém je možné vyriešiť na úrade mestskej časti, niekedy sa hovorí, že na miestnom úrade (samospráva) alebo na okresnom úrade (štátna správa). Je potrebné vedieť či agenda, ktorú idete vybaviť patrí do štátnej správy (všeobecná alebo špecializovaná) alebo do samosprávy. Napríklad Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je špecializovaný orgán verejnej správy.

V závere svojej prezentácie sa profesor JUDr. Marián Vrabko, CSc. dotkol štruktúry všeobecných súdov, ako aj právomoci a pôsobnosti prokuratúry SR.

Podrobná prezentácia vedúceho katedry správneho a environmentálneho práva Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, profesora JUDr. Mariána Vrabka, CSc. dala účastníkom jasnú predstavu o správnom usporiadaní, štruktúre verejnej správy a územnej samosprávy SR.

Účastníci seminára poďakovali lektorom za ich poučné vystúpenia na seminári, vyjadrili poďakovanie Univerzite Komenského v Bratislave, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava za účasť na projekte „Kultúrny mediátor“ a Mgr. Jelene Ondrejkočovej, PhD. za odborný preklad, a vyjadrili svoje želania k témam ďalších stretnutí.

Výsledky dotazníkového prieskumu, ktorý sme uskutočnili po skončení seminára, opäť potvrdili naše presvedčenie o užitočnosti a potrebnosti tejto formy komunikácie s nútenými presídlencami, ktorá im umožňuje zvyšovať si sociálne a právne povedomie a získavať informácie o formách pomoci v rôznych sférach života na Slovensku.

*Informačnú správu o seminári na základe materiálov
prezentovaných prednášajúcimi pripravila
JUDr. Elena Zenkovich, CSc., zenkovich@martinbiskupic.sk*

Ďalšie informácie

- Životné minimum
- Zoznam úradov práce, sociálnych vecí a rodiny

ŽIVOTNÉ MINIMUM

K 1. júlu 2022 boli ustanovené sumy životného minima Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 227/2022 Z. z.

Za **životné minimum** fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú, sa považuje suma alebo úhrn súm:

- **234,42 €** mesačne, ak ide o **jednu plnoletú fyzickú osobu**,
- **163,53 €** mesačne, ak ide o **ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu**,
- **107,03 €** mesačne, ak ide o **nezaopatrené dieťa alebo zaopatrené nepĺnoleté dieťa**.

Výpočet súm životného minima v modelových situáciách:

Jednotlivec

Životné minimum jednotlivca, t. j. plnoletej fyzickej osoby, predstavuje sumu **234,42 €** mesačne.

Jednotlivec s nezaopatreným dieťaťom

Životné minimum jednotlivca, t. j. plnoletej fyzickej osoby, s jedným nezaopatreným dieťaťom sa vypočíta nasledovne:

$234,42 \text{ €} + 107,03 \text{ €} = \mathbf{341,45 \text{ €}}$ mesačne.

Dvojica bez detí

Životné minimum dvojice bez detí sa vypočíta nasledovne:

$234,42 \text{ €} + 163,53 \text{ €} = \mathbf{397,95 \text{ €}}$ mesačne.

Dvojica s jedným nezaopatreným dieťaťom

Životné minimum dvojice s jedným nezaopatreným dieťaťom sa vypočíta nasledovne:

$234,42 \text{ €} + 163,53 \text{ €} + 107,03 \text{ €} = \mathbf{504,98 \text{ €}}$ mesačne.

Dvojica s tromi nezaopatrenými deťmi

Životné minimum dvojice s tromi nezaopatrenými deťmi sa vypočíta nasledovne:

$234,42 \text{ €} + 163,53 \text{ €} + 107,03 \text{ €} + 107,03 \text{ €} + 107,03 \text{ €} = \mathbf{719,04 \text{ €}}$ mesačne.

ZOZNAM ÚRADOV PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY

P. č.	Sídlo úradu	Územné obvody úradu
1	Bratislava	okres Bratislava I, okres Bratislava II, okres Bratislava III, okres Bratislava IV, okres Bratislava V
2	Malacky	okres Malacky
3	Pezinok	okres Pezinok, okres Senec
4	Dunajská Streda	okres Dunajská Streda
5	Galanta	okres Galanta
6	Piešťany	okres Piešťany, okres Hlohovec
7	Senica	okres Senica, okres Skalica
8	Trnava	okres Trnava
9	Partizánske	okres Partizánske, okres Bánovce nad Bebravou
10	Nové Mesto nad Váhom	okres Nové Mesto nad Váhom, okres Myjava
11	Považská Bystrica	okres Považská Bystrica, okres Púchov
12	Prievidza	okres Prievidza
13	Trenčín	okres Trenčín, okres Ilava
14	Komárno	okres Komárno
15	Levice	okres Levice
16	Nitra	okres Nitra, okres Zlaté Moravce
17	Nové Zámky	okres Nové Zámky, okres Šal'a
18	Topoľčany	okres Topoľčany
19	Čadca	okres Čadca
20	Dolný Kubín	okres Dolný Kubín
21	Námestovo	okres Námestovo, okres Tvrdošín
22	Liptovský Mikuláš	okres Liptovský Mikuláš
23	Martin	okres Martin, okres Turčianske Teplice
24	Ružomberok	okres Ružomberok

25	Žilina	okres Žilina, okres Bytča, okres Kysucké Nové Mesto
26	Banská Bystrica	okres Banská Bystrica
27	Banská Štiavnica	okres Banská Štiavnica, okres Žiar nad Hronom, okres Žarnovica
28	Brezno	okres Brezno
29	Lučenec	okres Lučenec, okres Poltár
30	Revúca	okres Revúca
31	Rimavská Sobota	okres Rimavská Sobota
32	Veľký Krtíš	okres Veľký Krtíš
33	Zvolen	okres Zvolen, okres Detva, okres Krupina
34	Bardejov	okres Bardejov, okres Svidník
35	Humenné	okres Humenné, okres Snina
36	Poprad	okres Poprad, okres Levoča
37	Prešov	okres Prešov, okres Sabinov
38	Stará Ľubovňa	okres Stará Ľubovňa
39	Stropkov	okres Stropkov, okres Medzilaborce
40	Vranov nad Topľou	okres Vranov nad Topľou
41	Košice	okres Košice I, okres Košice II, okres Košice III, okres Košice IV, okres Košice-okolie
42	Michalovce	okres Michalovce, okres Sobrance
43	Rožňava	okres Rožňava
44	Spišská Nová Ves	okres Spišská Nová Ves, okres Gelnica
45	Trebišov	okres Trebišov
46	Kežmarok	okres Kežmarok

Rozdelenie územia Slovenskej republiky podľa krajov a sídla okresných úradov:

<https://minv.sk/?okresne-urady-klientske-centra>